

Cultura

La frase **Fàtima Mernissi**

ESCRITPORA QUE AVUI FA 83 ANYS

“Fixar la imatge de la nena en la iconografia com a ideal de bellesa condemna la dona madura a ser invisible”

La cara **José Luis de Vicente**

DIRECTOR DEL DHUB

El Museu del Disseny de Barcelona (ara DHUB) anhela consolidar la seva identitat en la nova etapa liderada per José Luis de Vicente, que arrenca de ple aquesta tardor.

Mirador

Maria Palau

La galeria El Quadern Robat tanca

Aquest divendres serà l'últim dia de la galeria El Quadern Robat. “Plego”, em comunica per telèfon Anna Belsa, històrica del sector i l'ànima d'aquest espai d'art que es va inaugurar fa nou anys i nou mesos en un pis principal del carrer Còrsega. Belsa, serena però que es nota que ja s'ha buidat de llàgrimes, s'esplaija quan decideixo fer-li una visita, una de moltes de les que rep aquests dies de comiat i de dol per als que van veient amb impotència com s'empobreix l'ecosistema cultural barceloní. “Quan vam obrir vaig dir que en el millor dels casos el projecte duraria deu anys. Llavors em semblava una utopia, i gairebé hi hem arribat! Però ja no podem més. No tinc ganes de lluitar en aquest ambient tan hostil. Això és un desert.”

La situació ja era molt complicada el 2014. “Tenia poc a veure amb el que havia estat el món galerístic barceloní. Ara no hi té absolutament res a veure.” Belsa el coneix molt bé, el seu gremi, perquè abans havia treballat 26 anys a la Joan Prats Artgràfic. Però la il·lusió de timonejar un negoci propi a la seva manera, diu, es va imposar a les evidents dificultats. El Quadern Robat va irrompre amb una col·lectiva dels artistes sobre els quals Belsa havia escrit en el seu inseparable blog, un arxiu de reflexions sobre el panorama artístic amb seguidors que valoren les opinions lliures i incòmodes. Amb el clarivident títol *Un canvi d'aires*, i plena d'obres de la seva col·lecció personal, va ser la primera de les 27 mostres que s'hauran presentat a l'espai. L'última lluirà fins divendres el treball més recent de David Ymberton, un de tants creadors que han marcat el perfil d'El Quadern Robat.

“No hem seguit cap de les tendències imperants. Hem apostat per fer visibles artistes amb una enorme quantitat d'obra als estudis que no formen part de l'establishment de l'art contemporani a Barcelona. Mai han entrat a les llistes d'adquisicions del Macba. I no t'ho expliques. Sents que vas a contracorrent tota l'estona, i això també esgota. És David contra Goliat, però en aquest cas sempre guanya Goliat.”

El seu model, hi afegeix, ha estat una tasca “més pedagògica que comercial; una tasca de resistència”. Ja només per la llarga du-

Anna Belsa, una històrica del sector galerístic de Barcelona ■ ORIOL DURAN

rada de les exposicions. “Hem fugit de les programacions de ritme tan frenètic de la majoria de galeries, que canvien cada mes i mig d'exposició amb la finalitat fonamental de vendre. A nosaltres ens ha interessat compartir més temps l'experiència de les exposicions amb els artistes i el públic.”

El Quadern Robat mai ha format part de cap associació de galeries: “No volia que ningú em digués què havia d'exposar i quan ho havia d'exposar.” I la llibertat es paga cara. En aquest darrer curs,

Aquest divendres serà el darrer dia de l'espai d'art d'Anna Belsa, que va obrir fa gairebé deu anys

però, un reconeixement més que merescut: va rebre el premi GAC per l'exposició de Toni Giró. Belsa tampoc té queixa del ressò mediàtic. “Però amb res d'això no en tens prou, perquè has de sobreviure. Les despeses són molt grans.”

El públic, escàs, és el gran drama del sector. No tant el visitant a seques, que també, com el visitant comprador. “Vaig escriure una entrada en el blog que es deia *Llista de persones desaparegudes*. Els

clients s'han anat morint, el darrer, Antoni Vila Casas; d'altres s'han fet grans o han quedat molt afectats per les crisis successives. I jo, sincerament, ja no tinc energia per captar-ne de nous. Tampoc l'acabo de veure, l'interès dels joves. O potser no tenen prou poder adquisitiu per comprar.”

Belsa ha avançat la seva jubilació per aquest desgast físic i emocional que, sobretot enguany, ha estat “insostenible”. “Per a mi el galerisme ha estat una feina que he disfrutat molt, però, insisteixo, és una feina que, a més, et pren moltíssimes hores i que t'obliga a fer una vida social que no sempre et ve de gust. I a mi hi ha altres coses poderoses fora d'aquest ambient que m'agrada fer: llegir, escriure, tocar el piano, mirar el mar sense fer res.”

Això no significa, però, que renegui de la seva passió per l'art. “Jo no desapareixo.” Vol dir que té algun futur nou projecte al cap? Alguna idea la ronda, però l'ha de madurar. “El que et puc assegurar és que no tindrà res a veure amb la venda!” I si alguna cosa s'havia tallat de dir en el blog, a partir d'ara encara menys la lligarà res ni ningú per buidar el pap.

Té futur, el galerisme, a Barcelona? Em respon que sí, sense dub-

tar, però també avisa: “Cal que al capdavant del negoci s'hi posi gent que disposi d'altres fonts d'ingressos.”

Durant tot l'octubre es dedicaran a buidar l'espai (que, espòiler, conservarà la funció artística amb una nova llogatera: “Estarà en bones mans.”). Belsa sempre parla en plural perquè no està sola. Al costat, hi ha tingut sempre el seu company de vida, el silenciós i discret Carles Meléndez, poeta visual volgutament a la penombra, que és el que s'ha ocupat durant tots

“No hem seguit les modes imperants. Hem fet una tasca més pedagògica que comercial”

aquests anys de penjar les obres, de pintar les parets, de tenir cura del web, de dissenyar les invitacions, de recopilar els articles de premsa i de traduir-los al català, castellà i anglès en facsímils impecables. I, sobretot, de protegir-la a ella quan queien tempestes fortes. Es van enamorar a finals dels anys vuitanta sota l'emparedat de Brossa, que va veure clar que s'entendrien. L'esperit guerriller del mestre no els abandonarà.

MUSEUS

El Museu del Disseny afronta canvis i passa a dir-se DHUB

M.P.

BARCELONA

La història del disseny fet per dones i la nova arquitectura catalana seran dues de les propostes expositives destacades de la programació de tardor del Museu del Disseny, rebatejat com a Disseny Hub Barcelona (DHUB), fins ara el nom de l'edifici que és la seu de l'equipament a la plaça de les Glòries.

Som aquí! Les dones en el disseny. 1900-avui es podrà veure a partir del 5 d'octubre i *Els nous realistes. Arquitectura catalana i balear d'ençà de la crisi del 2008*, a partir del 27 d'octubre. L'activitat capitanejada pel nou director, José Luis de Vicente, es desenvoluparà en un escenari de canvis a les portes de celebrar el desè aniversari del centre, el 2024.

El més immediat, el dia 30: la primera Marató DHUB, una trobada de comunitats creatives per reflexionar sobre els reptes del present. ■

MÚSICA

Victòria dels Àngels i Alicia de Larrocha, al Palau Robert

J.C.L.

BARCELONA

L'exposició *Aquella eterna admiració. Centenari Victòria dels Àngels i Alicia de Larrocha*, s'ha inaugurat al Palau Robert. La mostra, comissariada per Pep Gorgori i que ha comptat amb l'assessorament d'Helena Mora Gutiérrez de Fundació Victòria dels Àngels i d'Alicia de Larrocha de l'Associació Alicia de Larrocha, narra la trajectòria de dues artistes del món de la música, així com seva relació d'estimació i respecte, el retrat d'una amistat al llarg d'un segle de vida ple de trobades i de projectes compartits. ■